

POROČILO O DELOVANJU USTANOVE DR. ŠIFTARJEVA FUNDACIJA V 2017. LETU

I. BISTVENE ZNAČILNOSTI IN POUČENJA

1. Tudi 2017. leto je bilo izjemno delovno razgibano. Skrbeli smo za Vrt spominov in tovarštva, zasadili nova spomska drevesa in vrtnice v Vrto. Z veseljem smo sprejeli že drugo darilo umetnice Milene Marije Reščič (živi in dela v Črešnjevcih pri Gornji Radgoni) - dve skulpturi, ki ju je posvetila spominu dr. A. Vratuši: "Duhovi minulih vojn" in "Čas za spomenike" (2016. letu je Ustanovi poklonila skulpturo "Drevo obrazov"). Vrt so obiskale številne skupine obiskovalcev iz različnih krajev v Sloveniji in iz tujine ter mnogi popotniki, turisti, kolesarji in številni posebni gosti. V Vrto in tudi drugje smo organizirali številne tradicionalne in druge dogodke - od več Vanekovih večerov do majske prireditve, svečanega zaključka literarnega natečaja, učnih delavnic in šol v naravi in drugih - gostovali na Dunaju v Slovenskem inštitutu, na Univerzi v Mariboru. In še marsikaj zaznamuje delovanje Ustanove v tem letu kar je utrjevalo njeno javno prepoznavno identiteto ter koristno vlogo v ožjem lokalnem okolju, regiji in tudi širše v državi in preko meja in povečevalo njen ugled kot ene nesporno naj aktivnejših ustanov in sorodnih organizacij v Sloveniji. Nepogrešljivo vlogo so za to imeli tudi sodelavci Ustanove za informiranje javnosti in mediji v lokalnem in širšem, tudi čezmejnem okolju.

2. Letos nas je žal zapustil do zadnjega z nami delovno in prijateljsko povezan, naš dragi častni član akad. dr. Anton Vratuša. Žal ni mogel sam prisostvovati saditvi "Vranove vrbe" in Vranovega hrasta", ki smo ju zasadili kot trajni poklon in zahvalo njemu za vse, kar je v minulih desetletjih prispeval k ohranjanju in rasti Vrta in življenju Ustanove. Ustanova in njeni sodelavci smo bili aktivno vključeni v pripravo in izvedbo poslovnih aktivnosti. Uprava in PS Ustanove sta sprejela tudi usmeritve za ohranjanje spomina na pokojnega in njegov izjemen prispevek za delovanje Ustanove.

3. Vse kar smo naredili in izvedli je rezultat zavzetega dela številnih sodelavcev Ustanove, odličnih in razvejanih partnerskih, letos še razširjenih povezav in stalnega dobrega sodelovanja, podpore in pomoči ustanoviteljev Ustanove za zagotavljanje nujno potrebnih stabilnih pogojev za delovanje Ustanove in donatorjev, ki so na različne načine podpirali dejavnost Ustanove (sofinanciranje projektov, materialne donacije, popusti za posamezne storitve) in s tem omogočali izvedbo planiranih projektov in nalog. V tem okviru pa je utemeljeno posebej poudariti vsestransko in stalno podporo in konkretno pomoč občine Tišina - domicilne občine in soustanoviteljice Ustanove.

4. Uprava je tudi v finančnem pogledu uspevala zagotavljati nemoteno delovanje Ustanove in izpolnjevanje vseh številnih planiranih in dodatnih nalog. Uprava je uspela, ob stalni skrbi za kar najboljše razmerje med prihodki in odhodki, stalni aktivnosti za pridobivanje donacij, povečanem obsegu prostovoljnega (neplačanega dela) sodelavcev in racionalni

porabi razpoložljivih sredstev in finančnem sodelovanju partnerjev v posameznih projektih, pomembno izboljšati stanje finančnega dela ustanovnega premoženja Ustanove.

5. Statistični povzetek dejavnosti Ustanove v 2017. letu pa je: skupaj s drugimi deležniki smo izdali eno monografijo (Avgust Pavel) in izvedli eno mednarodno okroglo mizo ter še naprej aktivno sodelujemo v enem mednarodnem projektu ("Kamnite solze") različne aktivnosti smo organizirali skupaj z več kot 40. partnerji v lokalnem, regionalnem, državnem in čez mejnem okvirju; pripravili smo tri razstave, organizirali več predstavitev izdanih knjig ter razgovorov v okviru Vanekovih večerov (skupaj 12); Ustanova je sama ali skupaj s številnimi partnerji, pripravila oz. imela 77 dogodkov; veliko večino v Vrtu (62), precej v PIŠK v M. Soboti in tudi v Mariboru, Cankovi, na Dunaju; predstavniki Ustanove so se udeležili različnih dogodkov in imeli razgovore s predstavniki različnih deležnikov - skupaj nad 40. Uprava ocenjuje, da je v 2017. letu obiskalo Vrt okrog **1200** obiskovalcev - gostov Ustanove. Medijskih zapisov o Vrtu in delovanju Ustanove je bilo okrog **70** v vsaj **18. medijih** (po evidenci Ustanove, verjetno pa še več v več medijih).

II. PREGLED DEJAVNOSTI USTANOVE

(opomba: zaradi možne in lažje primerljivosti sistematika pregleda sledi sistematiki programa dela Ustanove za 2017. leto.)

1. ŠIRŠE AKTUALNE TEME v 2017. LETU IN TUDI NAPREJ

1.2017. leto: 500-letnica reformacije; že januarja smo organizirali dobro obiskan Vanekov večer - gost: častni škof EC mag. Geza Erniša; majska prireditev - tradicionalna in najpomembnejša prireditev Ustanove v Vrtu na Petanjcih - je bila posvečena temu jubileju (več v nadaljevanju poročila); predstavniki Ustanove smo se udeležili prireditev v Puconcih in osrednje državne proslave ob Dnevu reformacije v M. Soboti; sodelovali smo v pripravah prospekta o pomembnih mejnikih iz zgodovine reformacije v Prekmurju (predstavniki EC, RC MOMS, UŠF...) in v skladu z dogovorom pripravili prispevek o Vrtu in bivanju J. Keplerja na Petanjcih; ponovno smo dali pobudo za vsebinsko obogatitev Keplerjeve pohodne poti ob Muri (bila že omenjena v programu UŠF za 2016. leto; v sodelovanju z občino Tišina, OŠ Tišina in drugimi), ki ostaja še vedno aktualna; poslali (preko VP RS) pisno vabilo za obisk s pobudo za sodelovanje z Keplerjevim inštitutom v Beogradu - še čakamo odgovor; udeležili smo se predstavitev knjige častnega škofa EC mag. G. Erniše v Puconcih in Ljubljani; pripravili dve razstavi v Vrtu (Reformacija v Prekmurju in retrospektivna razstava del iz slikarske kolonije Primož Trubar) in zaključili z Vanekovim večerom v novembru - gost: dr. Aleksander Erniša. Pri pripravi in izvedbi tega razgovora, razstav in majske prireditve smo intenzivno sodelovali s Slovenskim protestantskim društvom P. Trubar- podružnico M. Sobota.

Poseben dogodek je bila (v oktobru) predstavitev monografije "Protestantizem včeraj, danes in jutri" in razgovor o 500-letnici reformacije okviru Slovenskega inštituta na Dunaju; v

delegaciji Ustanove so bili predsednik in podpredsednik uprave, predsednik PS, članica uprave N. Mladenovič, član PS E. Ružič, predstavnik EC L. Novak in župan občine Puconci; uvodni nagovor je imel akad. prof. dr. M. Jesenšek, prorektor Univerze v Mariboru in član upravnega odbora SI, glavni referent je bil predsednik PS, v razpravi so sodelovali tudi ostali člani delegacije; delegacijo sta sprejeli VP RS v Avstriji mag. Ksenija Škrilec s sodelavci in Barbara Koželj Podlogar, direktorica Slovenskega kulturnega in informativnega centra "Skica" na Dunaju.

2. 100-letnica združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom - 2019. leta; podprli smo pobudi Prekmurskega društva general Maister za postavitve spominskega obeležja dr. Matiju Slaviču in majorju Johnsonu v M. Soboti; bili smo na osrednji proslavi ob avgustovskem državnem prazniku v Puconcih, član PS Ustanove dr. Uroš Lipušček zaključuje študijo o pomembni vlogi in delovanju majorja Johnsona v podporo odločitvi o usodi Prekmurja na Pariški konferenci; literarni natečaj za osnovne in srednje šole v 2018. letu je posvečen temu jubileju (razpis je v decembru 2017 že bil poslan vsem šolam); aktivno smo sodelovali v številnih razpravah in drugih aktivnostih za formiranje iniciativnega odbora za pripravo predloga programa za obeleževanje jubileja in aktivno sodelujemo v njegovem delu - pripravili smo osnutek tega programa (vključene vse naše pobude) - ga je že obravnaval PS Ustanove, iniciativni odbor ga bo v januarju 2017; PS Ustanove je sprejel tudi že usmeritve za majske prireditve Ustanove - 2019. leta bo posvečena 100-letnici združitve.

3. Muzej židovske, romske in protestantske kulture v M. Soboti; še ni bilo širših konkretnih aktivnostih; v njih bo sicer sodeloval v imenu Ustanove predsednik PS Ustanove mag. F. Kuzmič.

4. Obeležitev Mednarodnega dneva spomina na holokavst nad Romi v 2. svetovni vojni - 2. avgust; Ustanova je bila soorganizator simpozija - skupaj z Zvezo Romov Slovenije in MO MS, naši predstavniki so bili tudi na spominski slovesnosti v M. Soboti; sodelovali smo tudi v razpravah o celoviti obravnavi porajmosa v Sloveniji in postavitvi spomenika vsem romskim žrtvam v Sloveniji med 2. svetovno vojno.

Predstavniki Ustanove smo se udeležili osrednje prireditve ob Svetovnem dnevu spomina na žrtve holokavsta v RS v Ljubljani, razgovora v PIŠK v M. Soboti o knjigi Slovenski pravičniki med narodi in predstavitev knjige dr. B. Zadavca: Vladekova pot v Auschwitz (kronika družine Polak); predstavitev je vodil mag. F. Kuzmič, predsednik PS; na njej je aktivno sodeloval tudi predsednik uprave E. Ebenšpanger, ki je še dodatno orisal svoje, v knjigi tudi obdelano, mladostno druženje z glavnim junakom kronike (Vladek Polak, star pet let, je za vedno ostal v A.); bili smo tudi med aktivnimi udeleženci simpozija Judovskega kulturnega centra Sinagoga v Mariboru ob tem svetovnem spominskem dnevu.

5. Pobuda in akcija občine Lendava za pridobitev kandidature za Evropsko prestolnico kulture 2025. leta; predstavniki Ustanove smo poudarjali podporo Ustanove v številnih stikih z partnerji Ustanove, obiskovalci Vrta in našimi gosti.

6. Povezovanje kulturne, znanstvene dediščine in potencialov za bogatitev identitete regije, njene prepoznavnosti in za razvoj kulturnega turizma; določeni nastavki so v načrtih za dolgoročni razvoj pomurske regije in razpisih; PS Ustanove bo nadaljeval in poglobil začete razprave.

7. Biosferno območje Mura v Unescovem programu Človek in biosfera in aktivno spremljanje aktivnosti v zvezi z izgradnjo hidroelektrarn na reki Muri; skupaj z Zvezo društev Moja Mura in WWF smo organizirali poseben Vanekov večer, ki je bil del širše kampanje za zaščito Mure; bili smo tudi gostitelj delovnega posveta evroposlanca dr. I. Šoltesa s predstavniki Zveze društev Moja Mura o prizadevanjih za zaščito Mure. V okviru Ustanove je nosilec teh aktivnosti član PS Ustanove Stojan Habjanič, predsednik Zveze društev Moja Mura.

8. Aktivnosti ZRC v Vrtu in sodelovanje ZRC-UŠF; predsednika uprave in PS sta junija opravila razgovor z direktorjem ZRC dr. O. Lutharjem; direktor ZRC ju je širše informiral o velikih finančnih težavah znanosti v RS in še posebej v tem okviru o težavah ZRC, ki vse bolj ogrožajo njegovo delovanje in imajo za posledico tudi nedelovanje RP ZRC Prekmurje na Petanjcih; direktor ZRC ni mogel napovedati kdaj bi bilo možno pričakovati spremembe in oživitve delovanja petanjske postaje; napovedal je, da bi skušali v bližnji bodočnosti vendarle organizirati dogodek ali dva, omenil, da bi ZRC lahko zagotovil določene predavatelje; v imenu ZRC ostaja še naprej kontaktna oseba z Ustanovo dr. Ludvik Čarni. Uprava in PS sta se seznanila z informacijo o tem razgovoru; nista sprejela nobenih posebnih zaključkov, bo pa opravljena razprava opora in usmeritev za nadaljnje razprave in sprejemanje potrebnih dogovorov glede vprašanj in pobud iz razprave: je realno, da bi RP ZRC Prekmurje ponovno in širše kot v začetnem obdobju lahko zaživela v doglednem času glede na finančne omejitve Znanstveno- raziskovalne dejavnosti; ima ZRC še sploh interes za njeno oživitve; ne bi bilo smiselno, da bi se opravili razgovori s potencialnimi nosilci možnih ali že formiranih projektov v Prekmurju oz. o njihovih pobudah za raziskovalno delo na posameznih področjih, ki bi lahko sodelovali z ZRC in se skupaj tudi prijavljali na možne razpise; kaj storiti za večje sodelovanje med ZRC in Ustanovo (tudi pri skrbi za Vrt na Petanjcih in operativnem upravljanju objekta v Vrtu); ker objekt v Vrtu, kjer je sedaj formalno sedež RP ZRC že dalj časa ni koriščen in izkoriščen kot bi naj bil bo potrebno čim prej sprejeti odločitve o njegovi usodi.

9. E. Car - Prekmurska poezija v dialektu; "Matrni jezik kinč predragi"(ob 300-letnici natisa prve prekmurske knjige v starem prekmurskem knjižnem jeziku); opravili smo več delovnih razgovorih z avtorjem, skupaj z njim je bil dogovorjen delovni načrt aktivnosti; v skladu z njim je - kot prvi korak - avtor kontaktiral potencialne režiserje; ponovni delovni razgovor z avtorjem o nadaljevanju aktivnosti bomo opravili predvidoma v januarju 2018.

10. Življenjske poti slovenskih zdomskih žensk; PS Ustanove je opravil prve delovne razprave, v 2018. letu bo sprejel zaključke kako naprej.

11. TIC Tišina v Vrtu; občina Tišina je uspela pridobiti kompleks nekdanjega obmejnega prehoda Gederovci; predstavniki Ustanove smo aktivno sodelovali v teh aktivnostih (bilo posebej poudarjeno tudi na eni spomladanskih sej Občinskega sveta); sodelujemo v komisiji za turizem, ki je že obravnavala celovit načrt za obnovitev objekta in pripravo programa dejavnosti v njem; to zaenkrat zmanjšuje aktualnost sklepa o TIC v Vrtu.

12. Vzpostavitev, okrepitev sodelovanja:

-**Kovačeva domačija v Nedelici**; bili opravljene delovni razgovori in sprejeti dogovori o sodelovanju - tudi o pobudi za zasaditev drevesa v spomin narodnega heroja Štefana Kovača v Vrtu.

-**Raziskovalno izobraževalno središče Dvorec Rakičan**; sprejet je bil načelni dogovor o vzajemnem interesu za sodelovanje; dali smo pobudo za nadaljnje kontakte o konkretnih akcijah.

-**Trstenjakova fundacija** (občina Ljutomer); v več kontaktih preverjali stanje in možnosti za sodelovanje. Trstenjakova fundacija še ni ponovno zaživela.

-**Prekmursko društvo general Maister**; delovne povezave smo okrepili (izmenjava informacij, personalne povezave - več sodelavcev Ustanove je tudi aktivnih v društvu; vzajemna udeležba na prireditvah; še posebej je intenzivno sodelovanje v pripravah programa za obeležitev 100-letnice združitve Prekmurja z matičnim narodom).

-**Pomurska čebelarstva zveza** - potrjeni so bili dogovori za 2018. leto v zvezi s v 2017. še pričakovano razglasitvijo Svetovnega dneva čebel, ki bo kot potrdila GS OZN 20. maja.

-**Svet Pomurske razvojne regije** - dogovora o obisku in seji v Vrtu sta bila sprejeta z obema v 2017. letu predsedujočima predsednikoma Sveta - še ne realiziran.

14. Oblikovanje stalne ekipe pravnih pri PS Ustanove; PS je opravil razpravo - v teku so aktivnosti za njeno formiranje.

Dodati pa moramo še nekatere aktivnosti v 2017. letu, ki po svoji vsebini in pomenu prav tako še posebej sodijo v ta okvir:

-januarja smo bili na Dražgošah, februarja smo se udeležili srečanja s predstavniki Porabskih Slovencev ob Svetovnem dnevu maternega jezika v Ljubljani - Uspavanke slovenskih mater na Madžarskem (organizator: Društvo slovenskih pisateljev), aprila slovesnosti ob spominski plošči na murskem mostu v Dokležovju (v spomin padlih pripadnikov RA v preboju preko Mure v času "murske fronte" spomladi 1945.), maja tradicionalnega srečanja "Janče 2017", junija predstavitve projekta "Vrata v Pomurje"- Expo paviljon, julija tradicionalne spomske slovesnosti Domoljubnega krajevnega združenja Puconci, novembra svečanosti ob Spominskem dnevu Združenja Sever;

-aprila je bilo v Vrtu uradno srečanje in razgovor delegacij Zveze veteranov vojen za Slovenijo (na čelu s predsednikom gen. L. Lipičem) in veteranske organizacije Madžarske; svečano je bil podpisan Dogovor o sodelovanju, delegaciji sta skupaj zasadili ob tej priložnosti tudi posebno spominsko drevo v Vrtu;

-julija smo obiskali Vojni muzej v Pivki (organizirala Ustanova in ZZB); obisk je bil dogovorjen v okviru obiska dr. Martina Premka, kustusa muzeja in znanega zgodovinarja in publicista v februarju; takrat smo poleg ogleda in predstavitve Vrta ter razgovora s člani uprave in PS ter nekaterimi gosti (general Lipič, predsednik ZVVS) v Vrtu organizirali tudi obisk gosta v Pokrajinskem muzeju v M. Soboti (gosta je sprejela direktorica Metka Fujs);

-julija smo aktivno sodelovali na okrogli mizi "Pomurci v svetu" v okviru tradicionalnega srečanja izseljencev (organizatorja: Urad vlade RS za Slovence po svetu in zamejstvu in ZRC SAZU), ki je bil v 2017. letu v Rakičanu;

-oktobra smo se udeležili slovesnosti ob 25- letnici ZEG v Podsreda (predsednik ene najpomembnejših organizacij na svojem področju in aktivne partnerice Ustanove je Karel Lipič, tudi član PS Ustanove).

2. VRT SPOMINOV IN TOVARIŠTVA

2.1. VZDRŽEVANJE VRTA

Tudi v 2017. letu smo vzdrževali Vrt v dobri fizični oz. vizuelni kondiciji, še posebej ob vseh najpomembnejših dogodkih v Vrtu, skrbeli za zdravstveno stanje drevnine in tudi povečali spominski del drevnine v njem:

-že januarja so bila opravljena enostavna vzdrževalna dela in sklenjeni pogodbi o tekočih vzdrževalnih delih za obdobje marec - november s dosedanjim partnerjem (podjetje Tlakovanje Gomboc iz Murskih Črncev (občina Tišina) in tudi za 2017. z arboristko Tanjo Grmovšek za strokovno botanično usmerjanje in tudi izvajanje več njenih »terenskih dnevov« v Vrtu;

-pomemben prispevek pri tekočem vzdrževanju - čiščenju Vrta je dala tudi v tem letu sodelavka Ustanove, ki smo jo pridobili preko razpisa javnih del Zavoda za zaposlovanje RS; ni bil tudi zanemarljiv prispevek družine Šiftar in tudi prispevek BSŠ Rakičan (spomladansko obrezovanje trte opravila ekipa dijakov in profesorjev, ponovno so zagotovili tudi zimsko zaščito skulptur);

-ob tekočem vzdrževanju je bil opravljen celovitejši pregled stanja drevnine v Vrtu - evidentirana so bila drevesa, ki jih je potrebno odstraniti (se sušijo, lubadar) - del že odstranjen; za večji poseg (marec)- podiranje vrbe in jelše - smo morali angažirati tehnično ekipo soboške Komunale;

-že v začetku leta je Pokrajinski muzej iz M. Sobote opravil strokovno oceno stanja skulptur v Vrtu in predložil tudi finančno ovrednoten predlog potrebnih del;

-neurja v 2017. letu (spomladi in poleti) so povzročila neplanirano večjo škodo (in tudi stroške), še posebej aprila, ko je neurje podrlo največji bor v Vrtu (večja škoda na terasi RP ZRC, braj dah in ograji; zahtevno odstranjevanje posledic);

-izvedba sanacije materialnih elementov v Vrtu - posebne naloge in usmeritve za nadaljnjo uresničevanje Dolgoročnega načrta: opravili smo več razgovorov z vodstvom Obrtno podjetniške zbornice (OPZ) M. Sobota, žal pa dogovorjena kolektivna delovna donacija ni bila realizirana (zaradi finančnih razlogov v OPZ); naloga je sicer izredno aktualna in jo bo potrebno obravnavati kot prioriteto v 2018. letu;

-finančne možnosti Ustanove tudi v 2017. letu (še) niso omogočale aktivnosti za pridobitev stalnega vrtnarskega sodelavca za opravljanje tekočih vzdrževalnih del v Vrtu;

-v marcu smo realizirali dogovor o svečani zasaditvi "Vranove vrbe" in "Vranovega hrasta" v zahvalo akad. A. Vratuši za vse kar je prispeval za vzdrževanje in razvoj Vrta in delovanje Ustanove; ob krajšem kulturnem programu in v širšem krogu sodelavcev in prijateljev Vrta in Ustanove sta vrbo in hrast simbolno posadili bližnji sorodnici akad. dr.

Vratuše, ki se žal zaradi zdravstvenih razlogov dogodka ni mogel udeležiti, je pa bilo v okviru programa prebrano njegovo daljše pozdravno pismo;

-ob teh dveh je bil spominski del Vrta obogaten še s "Trubarjevo jablano", hibiskusom miru veteranov Slovenije in Madžarske ter spominskim drevesom Združenja slovenskih vojaških gornikov, zbirka avtohtonih slovenskih vrtnic ("Trubar" in "Prešeren") je bila obogatena z vrtnico iz Nove Gorice-simbolom mesta ob 70-letnici začetka izgradnje mesta;

-kot zanimivost dodajamo, da smo ljubiteljem slovenskih avtohtonih sadnih vrst iz Maribora na njihovo prošnjo podarili cepiče hruške-magdalenke za njihov sadovnjak s slovenskimi avtohtonimi sadnimi vrstami;

-ohranitev oblik prostovoljne pomoči glede čiščenja: že petič je bila v novembru uspešno organizirana tudi širša prostovoljna, več stransko pomembna **akcija »Listje«** v Vrtnu, skupaj z KO ZZB Tišina in BSŠ Rakičan (skupaj je sodelovalo nad 50 članov KO ZZB, dijakov in dijakinj ter profesorjev BSŠ in sodelavcev ter prijateljev Ustanove, med njimi tudi člani Zveze veteranov Slovenije v vojni 1991 in člani Zveze slovenskih brigadirjev). Del akcije je bilo tudi odprtje **posebne razstave** o mladinskih delovnih akcijah v Prekmurju (avtor: Filip Matko Ficko). Akcija v 2017. letu se je ponovno potrdila kot več stransko koristno delovno-tovariško srečanje, kot pomemben del vzdrževanja Vrta, hkrati pa tudi kot dragocena oblika prijateljskega in tovariškega med generacijskega druženja partnerjev, prijateljev in sodelavcev Ustanove.

2.2. RAZVOJ VRTA

-**Novi razpis LAS Goričko:** sprejeli smo pobudo občine Tišina in skupaj z njo in občino Cankova prijaviteli na razpis v 2017. letu skupno vlogo-projekt: "Trije parki- kulture, miru, oddiha" (povezovanje kulturno zgodovinske dediščine in njeno vključevanje v turistično ponudbo, izobraževalne dejavnosti in prizadevanja za krepitev prepoznavne identitete povezovanja spominskega parka na Cankovi - parka Bathyanijevega dvorca na Tišini - Vrta spominov in tovarištva na Petanjcih; formalni nosilec: Ustanova, občini - partnerici; organizacijsko-administrativno vodenje: občina Tišina; največji del zaprosenih sredstev bi naj bil porabljen za revitalizacijo - obnovo parka B. dvorca; v Vrtnu na Petanjcih bi naj izvedli nekatere nujne, zahtevnejše naloge (obnova skulptur) in nekatere naloge iz Dolgoročnega načrta razvoja in vzdrževanja Vrta (obnova informativnega sistema v Vrtnu), v spominskem parku na Cankovi bi naj uredili del infrastrukture v Spominskem parku, skupaj pa bi pripravili promocijska gradiva, protokole za skupno prezentacijo (in obiske) vseh treh, zgodovinsko in aktualno povezanih, komplementarnih destinacij; aprila smo dobili obvestilo, da je naša, skupna vloga dobila podporo v organih LAS Goričko in bila, skupaj s še drugimi, predložena v potrditev Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Žal do konca leta še nismo dobili nobenega njihovega odgovora !

-Pobuda za predstavitev Ustanove in njenih razvojnih potencialov na regijskih organih ostaja aktualna - je povezana s planirano sejo Sveta pomurske razvojne regije v Vrtnu.

-Vsebinska obogatitev "Keplerjeve pohodne poti"- skupaj z občino in OŠ Tišina: dali smo pobudo na komisiji za turizem Občinskega sveta občine Tišina za skupno aktivnost; jo bomo še ponovili v 2018. letu in jo dali tudi novemu vodstvu OŠ Tišina.

-Botanični in spominski vidiki saditvenega načrta v Vrtu; uresničevanje te naloge je v teku: pripravljeni so spominski elementi (dr. Marjan Žnidaršič); predloge za botanične vidike pripravlja strokovna sodelavka Ustanove, arboristka Tanja Grmovšek; pripravljano gradivo bo podlaga za razpravo v okviru PS Ustanove o celovitem saditvenem načrtu za Vrt.

2..3. »ŽIVLJENJE« IN PROMOCIJA VRTU

-Obiski v Vrtu: tudi v 2017. letu beležimo dober obisk; opazno je bilo večje število (evidentiranih) obiskovalcev Vrta »iz ulice« (kolesarjev, turistov iz bližnjih zdraviliško-turističnih centrov in drugih gostov v regiji, zainteresiranih občanov iz lokalnega okolja), še posebej v času majskih prazničnih dnevov in ob weekendih. Večje je bilo število gostov v Vrtu, ki so načrtno obiskali Vrt ali so njegov ogled povezali z udeležbo na prireditvah v Vrtu. Naj omenimo le večje skupinske obiske: Dosor- likovna kolonija; ZZB Mozirje; tuji novinarji v okviru projekta Garden route - dvakrat; DU Ljubečna; Združenje starešin S. Bistrica; ZZB Maribor; Klub bivših VP RS; ZZB Izola; člani TVD Partizan iz več krajev v Sloveniji; ZZB Ljubljana-Zadobrovo; Koroško združenje vojaških invalidov; nekdanji vodilni v ZSMS; Združenje slov. vojaških gornikov; ZVVS in madžarski veterani; ZZB Kranj in več šol ter zavod Želva.

Me njimi naj še posebej omenimo tri: v skupini ZZB Ljubljana-Zadobrovo je bila tudi Slavka Jerman, ki je prinesla v začetku 60-tih let prvo spominsko drevo iz Auschwitza; obisk veteranov je bil uradno srečanje in razgovor delegacij Zveze veteranov vojen za Slovenijo (na čelu s predsednikom gen. L. Lipičem) in veteranske organizacije Madžarske; na njem so svečano podpisali Dogovor o sodelovanju, delegaciji pa sta skupaj zasadili ob tej priložnosti tudi posebno spominsko drevo v Vrtu; oktobra so Vrt obiskali člani Združenja slovenskih vojaških gornikov; ob krajšem kulturnem programu pevskega zbora Združenja so zasadili spominsko drevo ob 100-letnici preboja pri Kobaridu (1917. leta).

Med posamezniki, ki so obiskali Vrt pa naj posebej omenimo: VP Indije, pisatelja E. Flisarja, prvega predsednika RS M. Kučana, predsednika ŠZS dr. T. Subotiča, VP RS v Črni Gori M. Močnika, DS v kabinetu PV RS T. Slapnika, evropslanca dr. I. Šoltesa, dr. Martina Premka, Ivo Daneua.

Že nekaj obiskov večjih skupin obiskovalcev pa je najavljenih ali predvidenih za 2018. leto. Po ocenah uprave Ustanove je v 2017 skupaj obiskalo Vrt okrog 1700 ljudi.

Tudi izkušnje iz minulega leta pa ponovno in le še dodatno utemeljujejo potrebo, da Ustanova ob podpori občine Tišina in ostalih ustanoviteljev skuša na vsak način pridobiti stalnega, pogodbenega ali zaposlenega sodelavca za vodniško službo in z njo povezano informativno dejavnostjo v Vrtu.

-V Vrtnu pa je bilo v 2017. letu skupaj 62 različnih dogodkov; poleg številnih vodenih obiskov večjih skupin so bili najpomembnejši že tradicionalni (majska prireditev, zaključek literarnega natečaja) pa moramo dodati še naslednje:

-Spominski pohod tovarištva in prijateljstva, »Vaneča 2017« - zdaj že tradicionalni kolesarski del pohoda se je začel v Vrtnu - krajšo uvodno slovesnost sta organizirala KO ZZB Tišina in Ustanova; na pot proti Vaneči se je podalo 15 kolesarjev.

-Tri razstave v Vrtnu: Reformacija v Prekmurju, razstava del iz dosedanjih likovnih kolonij Primož Trubar in o mladinskih delovnih akcijah v Prekmurju. V skladu z usmeritvijo o odprtosti za pobude o razstavah in slikarske delavnice so bili opravljeni razgovori že tudi o novih razstavah (Filip Matko, Milena Šeruga, Likovno društvo G. Radgona...) in o novih sodelavcih za to področje.

-Koncerti: posebnih samostojnih koncertov v Vrtnu ni bilo, smo pa poglobili trajnejše sodelovanje z MPZ Slava Klavora iz Maribora - nastopil je na majske prireditvi s posebej za njo pripravljenim programom.

-Specializirane delavnice in drugi posebni dogodki v Vrtnu: že tradicionalno »Trgatev v Vrtnu« so opravili dijaki in profesorji BSS Rakičan.

-Promocija Vrta in spodbujanje obiska v Vrtnu: ohranjali smo stike s Pomursko turistično zvezo, TIC-i in agencijami; ponatisnili smo slovensko verzijo Vodnika o Vrtnu; kontinuirano smo pošiljali vabila osnovnim šolam za obiske in »učne delavnice« v Vrtnu - v sodelovanju s Zavodom za šolstvo RS-OE M. Sobota; dvakrat so Vrt obiskali novinarji in drugi v okviru mednarodnega projekta "**Garden route**"; neposredni odzivi obiskovalcev Vrta so tudi v 2017. letu potrjevali, da so medijska poročila o delovanju Ustanove in samem Vrtnu ter tudi spletna stran Ustanove postali pomembni informativni in promocijski kanali, ki tudi spodbujajo obiske Vrta; v sodelovanju s BSS Rakičan smo bili z gradivom o Vrtnu in Ustanovi prisotni na mednarodnem sejmu "AGRA 2017" v G. Radgoni; že tradicionalno pa v sodelovanju z občino Tišina na sejmu "Naš dom" na Cankovi.

3. KONTINUITETA DRUGIH VSEBINSKIH STEBROV DELOVANJA UŠF

3.1. Vrt - »ograček mladih talentov«:

-literarni natečaj - tema: "Trajnostni razvoj" oz. "Imamo samo en kontinent"; razpis je bil poslan šolam v januarju; natečaj je organizirala Ustanova v sodelovanju z Zavodom za šolstvo-OE M. Sobota; celotni projekt je vodila komisija v istem sestavu kot 2016., ki jo je uspešno vodila, kot že vsa leta doslej, predstojnica Zavoda za šolstvo-OE M. Sobota Irena Kumer, tudi članica PS Ustanove. Svečani zaključek letošnjega literarnega natečaja je bil zaradi vremenskih razmer v občinski dvorani občine Tišina; uvodni del je predstavljala dobro obiskana okrogla miza z prof. dr. Dušanom Plutom na temo "Razmisleki-živeti in udejanjati trajnostni razvoj"; na svečanosti so bila podeljena priznanja in knjižne nagrade najboljšim na natečaju in zahvale mentorjem; slavnostni govorec je bil prof. dr. Dušan Plut, v kulturnem

programu sta sodelovali Gimnazija M. Sobota in OŠ Grad. Posebno obogatitev prireditve sta predstavljala obisk delegacije Nove Gorice (podžupan MO Nove Gorice Marko Tribušon in predsednik društva ljubiteljev vrtnic Edi Prošt) in zasaditev vrtnice - simbola Nove Gorice - tudi v spomin na 70-letnico začetka izgradnje Nove Gorice in 70-letnico priključitve Primorske FNRJ.

-uresničevanje Dogovora o sodelovanju s BSŠ Rakičan: sodelovanje se je uspešno nadaljevalo tudi v 2017. letu (obrezovanje trte in "trgatev"; sodelovanje v akciji "Listje"; učne delavnice; ureditev zimske zaščite skulptur v Vrtni; predstavitev Vrta in s tem Ustanove na mednarodnem sejmu AGRA 2017);

-uresničevanje Dogovora o sodelovanju z OŠ Tišina: tudi to sodelovanje je uspešno potekalo tudi v 2017. letu (učne delavnice, tudi dvakrat vrtec Tišina, sodelovanje v programu majske prireditve);

-odprtost za učne delavnice, šole v naravi tudi drugih šol; vodstvo Ustanove je v vseh svojih kontaktih s šolami poudarjalo svojo odprtost oz. možnosti za različne možne oblike učnih delavnic v Vrtni; v 2017. sta v tem smislu obiskala Vrt OŠ Radenci in zavod "Želve";

-posebnih posvetov ravnateljev ali učiteljev v Vrtni ni bilo, se pa je zahvaljujoč tudi še posebnemu vabilu Zavoda za šolstvo večje število učiteljev in profesorjev udeležilo okrogle mize s prof. dr. D. Plutom.

3.2. Vanekovi večeri; presegli smo plan (planirali smo od 4 do 8 večerov, izvedli 12); sledili smo usmeritvam o tematskih sklopih: aktualna okoljevarstvena in druga aktualna ter širše zanimiva tematika. Organizirali smo pa naslednje konkretne razgovore oz. okrogle mize:

-častni škof EC mag. Geza Erniša: 500 let reformacije - januar (PIŠK)

-mag. Romano Gajšek: Analiza poslovne prakse družbe z omejeno odgovornostjo in delovno srečanje članov društva; skupaj z Društvom pravnikov v gospodarstvu v Pomurju - januar (Vrtni, Petanjci)

-Andreja Slemenšek; Biosferno območje; **Stojan Habjanič:** Vpliv HE na rečne ekosisteme in ekonomsko vrednotenje; skupaj z Zvezo društev Moja Mura in WWF - marec (Vrt, Petanjci)

-dr. Marko Jesenšek: Avgust Pavel in prekmurski jezik - marec (PIŠK)

-dr. Rudi Rizman: Ali se je EU znašla v slepi ulici ? - april (PIŠK)

-dr. Božo Repe in dr. Darja Kerec: Ali bo jeseni v Sloveniji še pomlad ? - junij (PIŠK)

-Robert Grah, dr. Matjaž Mulej, Tadej Slapar, Drago Dervarič, Mateja Hauser, Aleš Kranjc Kušlan; "Smo družbeno odgovorni, ker smo uspešni ali smo družbeno odgovorni, ker smo uspešni ?" - september (Vrt, Petanjci)

-dr. Bojan Macuh: Življenjski slog starostnikov v domovih za starejše - september (PIŠK)

-dr. Dušan Plut: Živeti trajnostni razvoj - oktober (Vrt, Petanjci)

-dr. Duško Aleksovski, Makedonija: Staroslovanska pisava pred glagolico in cirilico - november (PIŠK)

-dr. Aleksander Erniša: Primož Trubar in reformacija - november (Vrt, Petanjci)

-Ivo Daneu in Bojan Budja: Ivo med 10 in 13

Sodelovanje med Ustanovo in PIŠK v M. Soboti je bilo na izjemno visokem profesionalnem nivoju in je potrdilo odlično vzajemno vsebinsko obogatitev dejavnosti obeh deležnikov, ki je imelo tudi širši pozitiven učinek (udeležba!) in predstavlja spodbudno oporo za nadaljnjo še širše sodelovanje. Sponzor tudi tega cikla Vanekovih večerov je bilo podjetje Saubermacher-Komunala d.o.o. iz M. Sobote. Vabila za vse razgovore oz. okrogle mize smo pošiljali - tudi z namenom informiranja širše javnosti o delovanju Ustanove - na več kot 400 naslovov v regiji in širše in so bila redno objavljena tudi na spletni strani Ustanove ter na spletni strani občine Tišina; redno smo jih pošiljali tudi medijem - lokalnim, regionalnim in dopisništvom vseh osrednjih republiških medijev v regiji.

Mediji so posvečali Vanekovim večerom sicer različno pozornost; še posebej so bili predstavljeni v regijskih tiskanih in elektronskih medijih (Vestnik, Murski val, Pomurje.si, Pomurec.si, Seniorji.si in drugi portali), Večeru in Porabju.

PS Ustanove je že sprejel programske usmeritve za 2018. leto; poleg tem, ki se prenašajo v 2018. leto (mag. Bojan Grobovšek, predsednik Slovenskega društva za mednarodne odnose: Zakaj Slovenija ni Švica - po dogovoru z avtorjem; prof. dr. Cvetka Hedžet Toth: Kaj se skriva za parolo kriza vrednot sodobnosti; dr. Martin Premk: Mačkova vojska) je evidentiral še dodatne konkretne teme in potencialne goste.

3.3. Majska prireditve "Naši zakladi"; v skladu s sprejeto usmeritvijo je bila tema 500-letnica reformacije. S pripravami smo začeli v februarju; soorganizator je bila Podružnica M. Sobota Slovenskega protestantskega društva P. Trubar; v programu so sodelovali MPZ Slava Klavora iz Maribora, OŠ Tišina, OŠ Primož Trubar iz Velikih Lašč in GFM Ljutomer; častna gosta in govornika, ob pozdravnih nagovorih župana občine Tišina in predsednika uprave Ustanove, sta bila mag. Viktor Žakelj, predsednik Slovenskega protestantskega društva P. Trubar in Anton Zakrajšek, župan občine Velike Lašče, ki je tudi svečano zasadil "Trubarjevo jablano"; občina Puconci in društvo "Sončnice" sta poskrbeli za "reformatorsko" obarvano srečanje ob zaključku prireditve. Del prireditve je bilo tudi svečano odprtje razstave "Reformacija v Prekmurju" (avtor: mag. F. Kuzmič, predsednik PS Ustanove); Prireditve je bila deležna tudi širše medijske pozornosti. Tudi pri pripravi in izvedbi te prireditve so imeli pomembno vlogo občina Tišina (osrednji del prireditve je bil zaradi vremenskih razmer izveden v prostorih občine Tišina), Društvo žensk in deklet »Sončnice« in PGD Petanjci.

4. NADALJEVANJA POMEMBNIH (prioritetnih) PROJEKTOV IZ 2016. LETA

4.1. 20. letnica ustanovitve Ustanove:

-razstava ob 20. letnici Ustanove in/ali krajša stalna fotografska razstava ter film o Vrtu in Ustanove; nadaljevali smo z pripravljanjem gradiva;

-tretji "Vanekov zbornik" in strokovna/znanstvena konferenca o temah iz nabora še nerealiziranih predlogov dr. V. Šiftarja - opravili smo več razgovor s predstavniki Pravne

fakultete Univerze v Mariboru; bil sprejet načelni dogovor, da bi zbornik in konferenco, kot skupna projekta, izpeljali v 2019. letu;

-posvet o razvojni vlogi in pomenu kulturne in naravne dediščine - v sodelovanju z JZ KP Goričko; v okviru PS Ustanove so bile začete razprave, katerih cilj je preveriti ali je posvet aktualen in realno izvedljiv;

-posvet o vlogi in delovanju fundacij v RS; pobuda Zvezi fundacij v RS v in Centru za NVO; Ustanova bi aktivno sodelovala v pripravah in izvedbi; pridobili smo informacije, da Zveza fundacij ni aktivna.

4.2. Projekt »Kamnite solze" - nadaljevanje sodelovanja s Centrom judovske kulture Sinagoga Maribor in drugimi institucijami na področju preučevanja romskega genocida; v projektu je še naprej v imenu Ustanove aktivno sodelovala dr. Vera Klopčič, članica PS Ustanove; pred izidom je nova monografija v okviru tega projekta.

4.3. Branko Žunec: Ne-vidna univerza: v sodelovanju z Univerzo Maribor (še posebej prorektorjem, akad. dr. M. Jesenškom) smo Ustanova in PAZU izvedli uspešno predstavitev monografije v Mariboru; v razgovoru je sodelovalo tudi večje število doktorjev znanosti iz mariborske univerze, ki so predstavljeni v monografiji; predstavitvi-razgovoru je namenil mariborski Večer še posebno pozornost.

4.4. Obisk evroposlanca dr. I. Šoltesa - dogovorjeni obisk smo uspešno izvedli v aprilu; Ustanova je bila gostiteljica celodnevne obiska v sodelovanju z MO M. Sobota, občino Tišina, občino Lendava in drugimi deležniki; obisk se je začel v Vrtni na Petanjcih (ogled Vrta in predstavitev delovanja Ustanove, razgovor z vodstvom občine Tišina); se nadaljeval z obiskom in srečanjem z dijaki Gimnazije v M. Soboti, daljšim intervjujem za TV AS delovnim razgovorom z vodstvom MOMS; obisk v Lendavi se je začel z razgovorom z vodstvom občine, nadaljeval z obiskom Vinariuma in zaključil z obiskom Muzeja društva Primorcev in Istranov v Benici ter razgovorom z vodstvom društva).

4.4. 130-letnica rojstva Avgusta Pavla - sodelovanje z občino Cankova: aktivno smo sodelovali na svečani predstavitvi zbornika "Avgust Pavel, Avstrijci, Madžari in Slovenci" (uredil prof. dr. Marko Jesenšek) o lanskoletnem simpoziju na Cankovi - Ustanova je bila soorganizatorica - in se udeležili proslave ob slovenskem kulturnem prazniku na Cankovi.

5. SODELOVANJE Z DRUGIMI USTANOVAMI IN ZAMEJSTVOM - TUDI V 2017. LETU

V 2017. letu smo ohranjali delovne in prijateljske povezave (izmenjava informacij in vabil, vzajemna udeležba na prireditvah) s številnimi organizacijami in ustanovami (Fundacija Poti miru v Posočju; društvo »Zeleni prstan« - Ljubljana; Domoljubno krajevno združenje Puconci, Prekmursko društvo generala Maistra; Zveza brigadirjev Slovenije in društvo

brigadirjev v Prekmurju - sodelovali so tudi v akciji "Listje"; Fundacija Franca Rozmana Staneta - je tudi v 2017. letu finančno podprla delovanje Ustanove!; Ars Ramovž - Festival SEQUI Brežice, Organizacijski odbor za prireditve po poteh partizanske Jelovice - Dražgoše; PAZU - tudi skupna predstavitev monografije "Ne-vidna univerza" v Mariboru; Kulturno društvo Štajerskih Slovencev člen 7; Zveza Slovencev na Madžarskem; Društvo Dobrnič - predsednica je tudi članica PS Ustanove; JZ KP Goričko - tudi direktorica KP je članica PS Ustanove).

Posebej pa naj dodamo:

-Koordinacijski odbor za žrtve vojnega nasilja pri RO ZZB za vrednote NOB; imeli smo stalne delovne povezave; predvideni obisk v Vrtu je preložen na 2018. leto - predviden tudi s programom dela RO ZZB v 2018. letu;

-Mreža botaničnih vrtov in arboretumov Slovenije: predstavniki Ustanove smo sodelovali na dveh delovnih sestankih predstavnikov članic mreže; oddali smo dve poročili Ustanove za zbirno poročilo slovenske mreže za Evropski konzorcij; bilo smo delovno povezani z vodjem mreže dr. Bavconom, direktorjem Botaničnega vrta v Ljubljani; z njim smo načrtovali tudi v 2017. letu obisk predstavnikov članic mreže v Vrtu;

-Slovensko protestantsko društvo P. Trubar; sodelovanje je bilo zelo intenzivirano: sodelovali smo na občnem zboru društva, skupaj organizirali dva Vanekova večera, razstavo v Vrtu in majsko prireditev v Vrtu;

-Zveza Romov Slovenije; član PS Ustanove je predsednik Zveze; udeležili smo se več prireditev Zveze, tudi osrednje proslave ob Svetovnem dnevu Romov; aktivno smo sodelovali na mednarodni romski konferenci: Intenziviranje ERU na nacionalni in regionalni ravni kot tudi pri evropskem sodelovanju političnih strank Agende 2020 in Agende 2040; porast ekstremizma in proti romsko razpoloženje v M. Soboti; bili smo soorganizator in aktivni udeleženec simpozija ob Svetovnem dnevu spomina na romske žrtve holokavsta v 2. svetovni vojni;

-Gradiščanski Hrvati - Panonski inštitut: z vodstvom inštituta se je nadaljevalo dobro sodelovanje: vodilni predstavniki inštituta so se udeleževali prireditev Ustanove; v svojem glasilu in letnem zborniku so tudi v 2017. letu namenili posebno pozornost delovanju Ustanovi in njenim prireditvam v Vrtu in častnemu članu Ustanove, akad. dr. A. Vratuši .

-prvič in uspešno smo sodelovali z **Društvom pravnikov v gospodarstvu v Pomurju.**

6. DRUGE TEKOČE IN STALNE NALOGE

6.1. Stalna komunikacija z ustanovitelji: uprava je sodelovanju z ustanovitelji tudi v 2017. letu namenjala stalno, posebno pozornost. Redno so prejeli informacije o dejavnosti Ustanove med posameznimi sejami uprave, vabila za vse prireditve Ustanove v Vrtu in na drugih lokacijah. Vsem so bila poslana tudi tri posebna pisma. Predstavniki uprave so tudi redno vzdrževali individualne kontakte s posameznimi ustanovitelji in se tudi udeleževali njihovih prireditev (različne svečanosti in druge prireditve v občinah in drugih ustanoviteljev) in bili tudi zelo delovno povezani z posameznimi ustanovitelji oz. organizacijami v njih

(MOMS, občine Cankova, Puconci, Dobrovnik, Ljutomer, Radenci, Lendava; ZT, ZRC, PF, ZZB).

6.2. Občina Tišina - nadaljevalo se je vsestransko intenzivno sodelovanje z občino (od našega sodelovanja v prizadevanjih občine za pridobitev objektov na dosedanjem mejnem prehodu Gederovci in sodelovanja v občinski komisiji za turizem, opravljanja računovodske in knjigovodske službe za Ustanovo, pomoči z javnimi delavci pri vzdrževanju Vrta, podpori pri pripravi in izvedbi posameznih dogodkov Ustanove do podpore vlogam Ustanove za razpis za javna dela, skupne vloge na razpis LAS Goričko). Odlično sodelovanje in podpora se je potrjevala tudi z osebnim aktivnim sodelovanjem župana občine na večini prireditvev Ustanove v Vrta oz. na Tišini. Ustanova pa je, kot je razvidno iz drugih poglavij tega poročila, tudi v 2017. letu aktivno sodelovala s številnimi civilno družbenimi ustanovami in organizacijami v občini (Kulturno društvo, "Sončnice", OŠ Tišina, KO ZZB, PGD Petanjci).

6.3. Aktivnosti za pridobivanje novih ustanoviteljev in podpore občin v regiji: v 2017. letu nismo razširili kroga ustanoviteljev Ustanove, smo pa ohranili podporo nekaterih občin (Grad, Velika Polana).

6.4. Aktivnosti za pridobivanje donatorjev in donacij so intenzivno potekale celo leto; že januarja pismo smo poslali posebna pisma 40. potencialnim donatorjem. Z njimi in tudi drugimi so bili opravljeni tudi številni individualni razgovori. Vsi so bili vabljeni na majsko prireditev, decembrsko srečanje prijateljev in sodelavcev Ustanove in na druge prireditve Ustanove. Nekaterim dodatnim smo poslali prošnje tudi med letom. V 2017. letu smo uspeli pridobiti planirani obseg donacij, celo nekoliko več, od skupaj 26 donatorjev! Večji del donacij smo prejeli v prvi polovici leta, nekatere še tudi v jesenskem obdobju, nekaj pa jih je še obljubljenih.

Razveseljive in neplanirane pa so bile donacije, ki so nam jih namenili organizatorji posameznih organiziranih obiskov Vrta. Tudi v 2017. so bile prav tako pomembne donacije podjetij in posameznikov v obliki neplačanih storitev in različnega materiala za potrebe Ustanove in partnerska sodelovanja pri sofinanciranju posameznih projektov. Mnogo partnerjev v posameznih projektih pa je v njih sodelovalo s svojim prostovoljnim delom (šole na prireditvah Ustanove!). Še posebej pa je treba ponovno omeniti podjetje Saubermacher-Komunala d.o.o., ki je tudi v 2017. letu prevzelo generalno sponzorstvo nad Vanekovimi večeri.

6.5. Generalni sponzor Ustanove oz. Vrta; opravljeni razgovori v 2017. letu žal niso dali željenega rezultata.

6.6. Sodelovanje z drugimi partnerji - povzetek: Ustanova je na različne načine in v različnih povezavah neposredno in konkretno še naprej sodelovala z več deset različnimi subjekti-partnerji: ZZB za vrednote NOB na lokalnem, regijskem in državnem nivoju, Domoljubno krajevno združenje Puconci, ZRC SAZU, Center judovske kulture Sinagoga - Maribor, Zveza veteranov vojne za Slovenijo 1991, Društvo Zeleni prstan, PZ S. Klavora, ZEG, Fundacija F. Rozmana-Staneta, Slovensko protestantsko društvo P. Trubar, Mreža botaničnih vrtov in arboretumov, Zveza Romov, Kulturno društvo Štajerskih Slovencev člen 7; Zveza Slovencev na Madžarskem; Društvo Dobrič Slovenije, Panonski inštitut - Pinkovac (Avstrija), PAZU, PIŠK, PGZ, OPZ, Razvojni center Mestne občine M. Sobota, Zavod RS za

šolstvo-OE M. Sobota, Zavod za turizem in šport v Radencih, JZ KP Goričko, DOSOR, Saubermacher-Komunala d.o.o., Tlakovanje Gomboc, BSŠ Rakičan, Osnovna šola Tišina, gimnaziji M. Sobota in Ljutomer, PGD Petanjci, »Sončnice«, Kulturno društvo Tišina, Društvo upokojencev Tišina, Društvo "Kostanj", Društvo Primorcev in Istranov v Prekmurju, podjetje ROTO, Šunkarstvo Kodila, Društvo pravnikov v gospodarstvu v Pomurju, Prekmursko društvo generala Maistra, Slovenski inštitut na Dunaju.

6.7. Sodelovanje z upravnimi in drugimi državnimi organi: predstavniki Ustanove smo obiskali Varuhinjo RS za človekove pravice Vlasto Nusdorfer, Urad Vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu, naš gost je bil tudi evroposlanec dr. Igor Šoltes.

6.8. Sodelovanje z mediji in skrb za prisotnost Ustanove in Vrta v medijih - uprava je redno vabila vse pomembne medije v regiji in predstavništva osrednjih slovenskih medijev v regiji na vse prireditve Ustanove ter imela različne kontakte z njimi tudi individualno.

O dejavnosti Ustanove so poročali časopisni in elektronski mediji v regiji (Vestnik, Murski val, TV Idea- Kanal 10, TV AS), redno glasilo občine Tišina (prispevke so pripravili sodelavci Ustanove) ter tudi spletni mediji v regiji in na državnem nivoju (Pomurje.si, Pomurec.si, Prlekija.si, občina Tišina), kot tudi osrednji mediji v državi (Delo - na svoji spletni strani; RTV Slovenija, še posebej pa Večer) in tudi nekateri drugi (npr. Panonski list-Pinkovac), še posebej pa so bili pomembni prispevki v reviji ZZB Svobodna beseda. Posebni pomen pa so tudi v 2017. letu imeli prispevki o Ustanovi v časopisu Porabje (E. Ružič). Zahvaljujoč razširitvi kroga sodelavcev z F. Matkom pa je bila dejavnost opazno predstavljena še naprej tudi v več medijih v regiji (glasilo občine Radenci, več spletnih strani s sedežem v Radencih, Ljutomeru).

Po evidenci in oceni uprave je bilo v vseh medijih tudi v 2017. objavljenih (pisnih in elektronskih medijih in spletnih portalih) skupaj 65 različnih prispevkov o Vrtu in Ustanovi.

7. DEJAVNOST ORGANOV USTANOVE

7.1. Zbor ustanoviteljev Ustanove je imel v 2017. letu eno redno sejo - v februarju: sprejel je poročilo o delovanju Ustanove in finančno poročilo za 2016. leto, program in finančni načrt za 2017. leto.

7.2. Uprava je imela v 2017. letu sedem rednih sej (tri skupaj s PS) in več korespondenčnih sej ter večje število delovnih sestankov v ožjem ali širšem sestavu. Še posebej pomembno vlogo so v delovanju Ustanove tudi v 2017. letu imela različna delovna telesa uprave oz. PS (komisija za literarni natečaj, delovna skupina za prenovo spletne strani, za pripravo nove izdaje Vodnika o Vrtu). Uprava je praktično na vseh rednih sejah obravnavala finančno situacijo Ustanove z namenom sprotnega racionalnega usklajevanja finančnih tokov in dejavnosti Ustanove. Uprava je sicer organizirala intenzivne interne delovne- operativne aktivnosti v zvezi s pripravami posameznih dogodkov, obiskov, srečanj, pripravo prenovljene spletne strani, izvajanjem potrebnih vzdrževalnih del v Vrtu (še posebej intenzivno glede odpravljanja posledic neurja v aprilu in avgustu), poslala ustanoviteljem zapisnik in sprejete dokumente zbora ustanoviteljev, tri posebna pisma, seveda tudi vabila za vse dogodke Ustanove in imela tudi več individualnih razgovorov s vodilnimi predstavniki posameznih

ustanoviteljev. Poročilo o delu v 2016. letu in program za 2017. leto sta bila objavljena na spletni strani Ustanove - prenovljena od junija naprej. Sodelavci uprave so o vseh pomembnih javnih dogodkih Ustanove redno pripravljali prispevke za spletno stran Ustanove, nekatere druge spletne strani (Seniorji.si...), glasilo občine Tišina in časopis Porabje. Potrebna poročila smo poslali AJPES, MIZTK, vodstvu Mreže botaničnih vrtov in arboretumov v RS (dr. Bavconu), intenzivno smo individualno kontaktirali s potencialnimi donatorji, skušali vzpostaviti zvezo s Keplerjevimi inštitutom v Beogradu in (ponovno) s Trstenjakovo fundacijo. Pripravili smo vlogo za razpis "LAS Goričko" za obdobje 2017-2020, pripravili in oddali smo že tudi vlogo za razpis javnih del v 2018. letu. Preuredili smo pisarno Ustanove.

7.3. PS Ustanove je imel v 2017. letu sicer štiri plenarne seje (tri skupaj z upravo). Posebej pa je potrebno tudi ob tej priložnosti poudariti, da je PS tudi v 2017. letu predstavljal dragoceno, nepogrešljivo oporo upravi in celotnemu delovanju Ustanove. Poleg rednih sej in številnih delovnih sestankov so predsednik PS in njegovi člani aktivno sodelovali v številnih konkretnih akcijah ali jih celo vodili ter s svojimi pobudami in razpravami pomembno sooblikovali vsebino delovanja Ustanove v 2017. letu. (Vanekovi večeri, literarni natečaj, majska prireditve).

7.4.. Srečanje prijateljev in sodelavcev Ustanove - december: uprava je organizirala zdaj že tradicionalno in tudi to pot v sicer skrčenem sestavu zaključno srečanje, na katerem je bilo na kratko predstavljena dejavnost Ustanove v 2017. letu. Predvsem pa se je predsednik uprave zahvalil vsem sodelavcem, ustanoviteljem, donatorjem, partnerjem, medijem in prijateljem za podporo in njihove prispevke Ustanove v 2017. letu; udeležilo se ga je 30 vabljenih gostov, številni vabljeni pa so z opravičili za svojo odsotnost poslali Ustanovi čestitke za njeno delo in rezultate.

7.5. Spremljanje razpisov in prijave na lokalne, državne in mednarodne razpise - še posebej novih mednarodnih; uspeli smo na razpisu za javna dela za 2017. in tudi že za 2018. leto, skupaj z občinama Tišina in Cankova smo se prijavili na razpis LAS Goričko.

7.6. Srb za nadaljnjo bogatitev in stalno ažuriranje spletne strani Ustanove; prenovili smo spletno stran - s prijateljsko pomočjo podjetja Erpium iz Ljubljane; sodelavci in člani uprave ter PS so skrbeli za stalno dopolnjevanje spletne strani z informacijami o delovanju Ustanove in s tem potrjevali, da je spletna stran aktualna in naj celovitejši vir informacij o zgodovini in predvsem delovanju Ustanove. Z avtorico predstavitev Ustanove in Vrta na Wikipediji smo se začeli dogovarjati o še dodatni angleški verziji.

7.7. Pridobitev pomoči preko razpisa javnih del v 2017; vloga Ustanove je bila pozitivno rešena že v decembru 2016. leta, na tej podlagi in na podlagi sklenjene pogodbe smo imeli sodelavko od februarja do decembra 2017. V decembru 2017 je bila sprejeta naša vloga na razpisu za javna dela v 2018. letu in bomo dobili pomoč od 1. februarja 2018 naprej.

7.8. Pridobitev novih sodelavcev; okrepili smo PS Ustanove (dr. Martin Premk), z nekaj novimi potencialnimi sodelavci so razgovori še v teku.

7.9. Sklenjeni dogovori in pogodbe: v 2017. letu Ustanova ni sklenila nobenega novega formalnega dogovora o sodelovanju.

7.10. Nova pogodba z Zavarovalnico Triglav o zavarovanju Vrta; opravljeni so bili pogovori o spremembah pogodbe o zavarovanju Vrta, s katerimi bi skušali upoštevati vse relevantne vidike zavarovanja Vrta kot zaščitenega kulturnega spomenika; predlaganega predloga na podlagi teh pogovorov uprava ni sprejela - bilo preveliko nesorazmerje med višino premije in zavarovanjem.

7.11. Enotna celostna podoba vabil, publikacij, plakatov, priznanj Ustanove in izdelava priznanja Ustanove (miniaturna skulptura S. Hauka: delo na pripravi zasnove se bo nadaljevalo v 2018. letu - razgovori s sodelavci, ki so izdelali "pingvina" Ustanove.

7.12. Računovodska in knjigovodska služba: v 2017. letu se je nadaljevalo uspešno sodelovanje z občinsko upravo občine Tišina v skladu s tudi formalno sklenjenim Dogovorom z občino Tišina v 2013. letu. Ta je v celoti, ažurno, strokovno opravila vse dogovorjene naloge in je imela veliko razumevanje tudi za druge potrebe Ustanove.

S pomočjo te službe je inventurna komisija uprave že januarja opravila tudi inventuro premoženja Ustanove.

Uprava Ustanove, januar 2018